

The issue of journal contains:

Proceedings of the IX Correspondence
International Scientific and Practical Conference

SCIENTIFIC RESEARCHES AND METHODS OF THEIR CARRYING OUT: WORLD EXPERIENCE AND DOMESTIC REALITIES

held on April 18th, 2025 by

NGO European Scientific Platform (Vinnytsia, Ukraine)

LLC International Centre Corporate Management (Vienna, Austria)

Nº51
APRIL, 2025

ISSN 2710-3056

**GRAIL OF
SCIENCE**

PERIODICAL SCIENTIFIC JOURNAL

INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL

GRAIL OF SCIENCE

№ **51** (April 2025)

with the proceedings of the:

IX Correspondence International
Scientific and Practical Conference

**SCIENTIFIC RESEARCHES AND
METHODS OF THEIR CARRYING
OUT: WORLD EXPERIENCE
AND DOMESTIC REALITIES**

held on April 19th, 2025 by

NGO European Scientific Platform
(Vinnytsia, Ukraine)
LLC International Centre Corporative
Management (Vienna, Austria)

МІЖНАРОДНИЙ НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

ГРААЛЬ НАУКИ

№ **51** (квітень, 2025)

за матеріалами:

IX Міжнародної науково-
практичної конференції

**SCIENTIFIC RESEARCHES AND
METHODS OF THEIR CARRYING
OUT: WORLD EXPERIENCE
AND DOMESTIC REALITIES**

що проводилася 19.04.2025

ГО «Європейська наукова
платформа» (Вінниця, Україна)
ТОВ «International Centre Corporative
Management» (Відень, Австрія)

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, усіх, хто прагне отримати ґрунтовні знання теоретичного і прикладного характеру.

**Рекомендовано до видання Вченою Радою Наукової установи
«Інститут науково-технічної інтеграції та співпраці». Протокол № 15 від 17.04.2025.**

Головний редактор: Танасійчук Альона Миколаївна, д-р. екон. наук, доцент (Україна)
Заступник головного редактора: Ємельянов Олександр Юрійович, д-р. екон. наук, професор (Україна)
Голова оргкомітету конференції: Голденблат Марія (Україна)
Заступник голови оргкомітету конференції: Рейчел Апаро (Австрійська Республіка)
Відповідальний секретар: Рабей Настасія Романівна (Україна)

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Квасницька Раїса Степанівна - д-р. екон. наук, професор (Україна); **Jakhongir Shaturaev** - канд. екон. наук, доцент (Республіка Узбекистан); **Бойко Світлана Василівна** - канд. екон. наук, доцент (Україна); **Заднепровська Ганна Ігорівна** - канд. екон. наук (Україна); **Занора Володимир Олександрович** - канд. екон. наук, доцент (Україна); **Маркович Ірина Богданівна** - канд. екон. наук, доцент (Україна); **Яковенко Роман Валерійович** - канд. екон. наук, доцент (Україна); **Поливана Людмила Анатоліївна** - канд. екон. наук, доцент (Україна); **Гевчук Анна Вікторівна** - д-р. екон. наук, професор (Україна); **Маслій Олександра Анатоліївна** - канд. екон. наук, доцент (Україна); **Євтушенко Наталія Миколаївна** - канд. екон. наук, доцент (Україна); **Москвічова Олена Сергіївна** - канд. екон. наук, доцент (Україна); **Ясишена Валентина Валеріївна** - д-р. екон. наук, професор (Україна); **Михайлишин Лілія Іванівна** - д-р. екон. наук, професор (Україна); **Гавриленко Наталія Вікторівна** - канд. екон. наук, доцент (Україна); **Гіулі Гігуашвілі** - д-р. екон. наук, професор (Грузія); **Тамар Макасарашвілі** - д-р. екон. наук, професор (Грузія); **Мерабі Ванішвілі** - д-р. екон. наук, професор (Грузія).

НАУКОВІ КОНСУЛЬТАНТИ:

Онiкiєнко Сергiй Володимирович - д-р. екон. наук, професор (Україна); **Marko Timchev** - д-р. екон. наук, доцент (Республіка Болгарія); **Khatuna Tabagari** - д-р. екон. наук, професор (Сакартвело); **Грень Лариса Миколаївна** - д-р. наук з держ. управління, професор (Україна); **Михаліцька Наталія Ярославівна** - канд. наук з держ. управління, доцент (Україна); **Ткаченко Павло Ігорович** - аспірант (Україна); **Купріянова Дарина Сергіївна** - практикуючий юрист (Польща); **Губаль Галина Миколаївна** - канд. фіз.-мат. наук, доцент (Україна); **Козуб Галина Олександрівна** - канд. техн. наук, доцент (Україна); **Козьма Антон Антонович** - канд. хім. наук (Україна); **Морозова Тетяна Василівна** - канд. біол. наук, доцент (Україна); **Купріянова Лариса Сергіївна** - канд. мед. наук, доцент (Україна); **Лисенко Дмитро Андрійович** - канд. мед. наук, доцент (Україна); **Цубанова Наталія Анатоліївна** - д-р. фарм. наук, професор (Україна); **Олійник Світлана Валентинівна** - канд. фарм. наук, доцент (Україна); **Полєжаєв Юрій Григорович** - канд. наук із соц. ком., доцент (Україна); **Mukhabbat Khakimova** - д-р. пед. наук, професор (Республіка Узбекистан); **Куліченко Алла Костянтинівна** - д-р. пед. наук, доцент (Україна); **Фурман Тарас Юрійович** - канд. пед. наук, доцент (Україна); **Бажан Станіслав Миколайович** - д-р. філософії (Україна); **Ямполь Юрій Віталійович** - аспірант (Україна); **Антипова Жанна Ігорівна** - старший викладач (Україна); **Яцик Мар'яна Романівна** - канд. пед. наук, доцент (Україна); **Корбозерова Ніна Миколаївна** - д-р. філол. наук, професор (Україна); **Ковальська Наталія Аркадіївна** - канд. філол. наук, доцент (Україна); **Присяжнюк Оксана Ярославівна** - канд. філол. наук, доцент (Україна); **Мелех Галина Богданівна** - канд. філол. наук, доцент (Україна); **Корнус Анатолій Олександрович** - канд. геогр. наук, доцент (Україна); **Фомін Андрій Володимирович** - канд. іст. наук, доцент (Україна); **Гірна Наталія Мирославівна** - канд. іст. наук, доцент (Україна); **Устінова Ірина Ігорівна** - д-р. арх., професор (Україна); **Катерина Діденко** - канд. арх. (Україна); **Воскобойнікова Юлія Василівна** - д-р. мист. (Україна); **Крипчук Микола Володимирович** - канд. мист., доцент (Україна); **Лугова Тетяна Анатоліївна** - канд. мист., доцент (Україна)

Верстальник: Білоус Тетяна (Україна). **Дизайнер:** Казьміна Надія (Україна). **Коректор:** Дудник Григорій (Україна).

«Грааль науки» є офіційно зареєстрованим мультидисциплінарним науковим виданням з міжнародною сферою поширення, що підтримує політику відкритого доступу. **Ідентифікатор медіа R30-02704** (рішення № 430 від 22.02.2024 Національної Ради України з питань телебачення і радіомовлення).

Наказом МОН України № 582 від 24.04.2024 виданням «Грааль науки» присвоєно Категорію Б фахових видань України з питань економіки (051 «Економіка»).

«Грааль науки» індексується в міжнародних реферативних та наукометричних базах даних:

Index Copernicus Journals Master List; «Наукова періодика України» (Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського НАН України); Національний репозитарій академічних текстів; Google Scholar; WorldCat; Open Ukrainian Citation Index; CrossRef; Mendeley; Scite; Semantic Scholar; Scilit; OpenAIRE, PubPeer.

Конференція зареєстрована УкрІНТЕІ (Посвідчення № 123 від 06.01.2025) та сертифікована Euro Science Certification Group (Сертифікат № 22887 від 11.02.2025).

За точність викладених фактів та коректність цитування відповідальність несе автор.

GRAIL OF SCIENCE : inter. scientific journal. – Vinnytsia : NGO «European Scientific Platform»; SI «Institute of Scientific and Technical Integration and Cooperation», 2025. – No 51. – 1000 p.

The publication is intended for scientists, teachers, graduate students, students, all those who seek to obtain thorough knowledge of a theoretical and applied nature.

Recommended for publication by the Academic Council of the Institute of Scientific and Technical Integration and Cooperation. Protocol № 15 from April 17, 2025.

Editor-in-chief: Alona Tanasiichuk, D.Sc. in Economics, Associate professor (Ukraine)
Deputy editor-in-chief: Olexandr Yemelyanov, D.Sc. in Economics, Professor (Ukraine)
Chairman of the Organizing Committee: Miriam Goldenblat (Ukraine)
Deputy Chairman of the Organizing Committee: Rachael Aparo (Austria)
Responsible secretary: Nastasiia Rabei (Ukraine)

EDITORIAL BOARD:

Raisa Kvasnytska - D.Sc. in Economics, Professor (Ukraine); **Jakhongir Shaturaev** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Republic of Uzbekistan); **Svitlana Boiko** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Ukraine); **Hanna Zadneprovsk** - Ph.D. in Economics (Ukraine); **Volodymyr Zanora** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Ukraine); **Iryna Markovych** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Ukraine); **Roman Yakovenko** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Ukraine); **Liudmyla Polyvana** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Ukraine); **Anna Hevchuk** - D.Sc. in Economics, Professor (Ukraine); **Oleksandra Maslii** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Ukraine); **Nataliia Yevtushenko** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Ukraine); **Olena Moskvichova** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Ukraine); **Valentyna Yasysheva** - D.Sc. in Economics, Professor (Ukraine); **Liliia Mykhailyshyn** - D.Sc. in Economics, Professor (Ukraine); **Nataliia Havrylenko** - Ph.D. in Economics, Associate professor (Ukraine); **Giuli Giguashvili** - D.Sc. in Economics, Professor (Georgia); **Tamar Makasarashvili** - D.Sc. in Economics, Professor (Georgia); **Merabi Vanishvili** - D.Sc. in Economics, Professor (Georgia).

EDITORIAL CONSULTANTS:

Serhii Onikiienko - D.Sc. in Economics, Professor (Ukraine); **Khatuna Tabagari** - D.Sc. in Economics, Professor (Georgia); **Marko Timchev** - D.Sc. in Economics, Associate professor (Republic of Bulgaria); **Larysa Hren** - D.Sc. in Public administration, Professor (Ukraine); **Nataliia Mykhalitska** - Ph.D. in Public administration, Associate professor (Ukraine); **Pavlo Tkachenko** - Ph.D. student (Ukraine); **Daryna Kupriianova** - lawyer (Republic of Poland); **Halyna Hubal** - Ph.D. in Physics and Maths, Associate professor (Ukraine); **Halyna Kozub** - Ph.D. in Technical sciences, Associate professor (Ukraine); **Anton Kozma** - Ph.D. in Chemistry (Ukraine); **Tetiana Morozova** - Ph.D. in Biology, Associate professor (Ukraine); **Larysa Kupriianova** - Ph.D. in Medicine, Associate professor (Ukraine); **Dmytro Lysenko** - Ph.D. in Medicine, Associate professor (Ukraine); **Natalia Tsubanova** - D.Sc. in Pharmacy, Professor (Ukraine); **Svitlana Oliinyk** - Ph.D. in Pharmacy, Associate professor (Ukraine); **Yuriy Polyzhayev** - Ph.D. in Social Communications, Associate professor (Ukraine); **Mukhabbat Khakimova** - D.Sc. in Pedagogy, Professor (Republic of Uzbekistan); **Alla Kulichenko** - D.Sc. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine); **Taras Furman** - Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine); **Stanislav Bazhan** - Doctor of Philosophy (Ukraine); **Yurii Yampol** - Ph.D. student (Ukraine); **Zhanna Antypova** - Senior Lecturer (Ukraine); **Yatsyk Mariana** - Ph.D. in Pedagogy, Associate professor (Ukraine); **Nina Korbozerova** - D.Sc. in Philology, Professor (Ukraine); **Natalia Kovalska** - Ph.D. in Philology, Associate professor (Ukraine); **Oksana Prysiashniuk** - Ph.D. in Philology, Associate professor (Ukraine); **Melekh Halyna** - Ph.D. in Philology, Associate professor (Ukraine); **Anatolii Kornus** - Ph.D. in Geography, Associate professor (Ukraine); **Andrii Fomin** - Ph.D. in History, Associate professor (Ukraine); **Nataliia Hirna** - Ph.D. in History, Associate professor (Ukraine); **Iryna Ustinova** - D.Sc. in Architecture, Professor (Ukraine); **Kateryna Didenko** - Ph.D. in Architecture (Ukraine); **Yuliia Voskoboinikova** - D.Sc. in Arts (Ukraine); **Mykola Krypchuk** - Ph.D. in Arts, Associate professor (Ukraine); **Tetiana Luhova** - Ph.D. in Arts, Associate professor (Ukraine).

Responsible for e-layout: Tetiana Bilous (Ukraine). **Designer:** Nadiia Kazmina (Ukraine). **Proofreader:** Hryhorii Dudnyk (Ukraine).

The journal «Grail of Science» is an officially registered in Ukraine multidisciplinary and internationally disseminated scientific edition that supports the policy of open access for scientific publications. **Media identifier R30-02704** (decision № 430 dated 22.02.2024 of the National Council of Ukraine on Television and Radio Broadcasting).

By order of the Ministry of Education and Culture of Ukraine № 582 of April 24, 2024, the journal «Grail of Science» was assigned Category B of specialized publications of Ukraine on economics (051 «Economics»).

The journal «Grail of Science» is indexed in international reference and scientometric databases:

Index Copernicus Journals Master List; «Наукова періодика України» (Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського НАН України); Національний репозитарій академічних текстів; Google Scholar; WorldCat; Open Ukrainian Citation Index; CrossRef; Mendeley; Scite; Semantic Scholar; Scilit; OpenAIRE, PubPeer.

The conference is approved by UKRISTEI (Certificate № 123 dated January 6th, 2025) and certified by Euro Science Certification Group (Certificate № 22887 dated February 11th, 2025).

The author is responsible for the accuracy of the facts presented and the correctness of citations.

АДАПТАЦІЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ У СФЕРІ ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ ТА ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ ДО УМОВ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ В КОНТЕКСТІ ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ	
Хомик С.М.	746

МОБІНГ ЯК ФАКТОР ПСИХОСОЦІАЛЬНОГО РИЗИКУ В НАВЧАЛЬНОМУ КОЛЕКТИВІ	
Сук О.Є.	757

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ: ВИКЛИКИ СУЧАСНОСТІ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ	
Попазов В.В.	762

ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	
Чабан І.В., Левандовська Л.М.	768

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ГЕНДЕРНОЇ ОСВІТИ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ В АВСТРІЇ (70-ТІ РОКИ ХХ - ПОЧАТОК ХХІ СТОЛІТТЯ)	
Куцюк Д.Ю.	776

РОЗДІЛ ХХІІ. ПСИХОЛОГІЯ ТА ПСИХІАТРІЯ

СТАТТІ

НЕЙРОПСИХОЛОГІЧНА КОРЕКЦІЯ ПОРУШЕНЬ МОВЛЕННЯ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ	
Цегельник Т.М., Станіченко О.Ф.	780

ПСИХОЛОГІЧНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ ЛГБТ-СПІЛЬНОТИ: ПОДОЛАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ТИСКУ, СТРЕСУ ТА ПОШУК ПІДТРИМКИ	
Вергун П.Д., Федоренко Н.В., Фрунзе О.В.	785

ПСИХОЛОГІЧНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ УКРАЇНОК, ПЕРЕМІЩЕНИХ ЧЕРЕЗ ВІЙНУ: ДОСВІД РУМУНІЇ	
Жеванова В.С., Погорільська Н.І.	791

ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ СІМЕЙНИХ СТОСУНКІВ У ДОРОСЛИХ ДІТЕЙ З РОЗЛУЧЕНИХ СІМЕЙ	
Карташова А.О., Москаленко А.М.	800

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

ART THERAPY. WORKING WITH SPECIAL CHILDREN	
Nazarova M.	808

DOI 10.36074/grail-of-science.18.04.2025.106

НЕЙРОПСИХОЛОГІЧНА КОРЕКЦІЯ ПОРУШЕНЬ МОВЛЕННЯ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Цегельник Тетяна Миколаївна

доктор філософії, доцент,
доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка, Україна

Станіченко Оксана Федорівна

доктор філософії,
старший викладач кафедри педагогіки, психології та дошкільної освіти
Обласний коледж «Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія
імені А.С. Макаренка» Полтавської обласної ради, Україна

Анотація. У статті досліджуються сучасні підходи до нейропсихологічної корекції мовленнєвих порушень в умовах інклюзивної освіти. Виявлено важливість інтеграції логопедичних методів з нейропсихологічними техніками для комплексного розвитку дітей з мовленнєвими порушеннями. Окрема увага приділяється методам, таким як метод заміщуючого онтогенезу, використання Монтессорі-матеріалів, нейрофідбеку та програмних комплексів, що стимулюють когнітивні процеси і мовленнєву діяльність. Визначено перспективи використання інноваційних технологій для підтримки розвитку дітей з особливими освітніми потребами. Робота підкреслює важливість адаптації корекційних методик до індивідуальних потреб учнів, що сприяє створенню ефективного освітнього середовища.

Ключові слова: нейропсихологічна корекція, мовленнєві порушення, інклюзивна освіта, логопедичні методи, нейропсихологічні техніки, інноваційні технології, спеціальна педагогіка.

Постановка проблеми. Сучасні підходи до нейропсихологічної корекції мовленнєвих порушень в умовах інклюзивної освіти набувають особливої значущості у зв'язку зі зростанням кількості дітей із розладами мовлення. Формування та розвиток мовленнєвих навичок безпосередньо залежать від функціональної організації мозку, зокрема його асиметрії, що визначає специфіку мовленнєвої діяльності. Традиційні логопедичні методики не завжди дають бажані результати, оскільки не враховують нейропсихологічні особливості дитини, а отже, є потреба у комплексному підході, який поєднує методи спеціальної педагогіки та нейропсихології.

Аналіз останніх публікацій та досліджень засвідчує активне дослідження проблематики нейропсихологічної корекції мовленнєвих порушень у дітей, що

свідчить про актуальність нашого дослідження. Так, Ю.Шевченко, В.Кондратенко та ін. [5, с. 1014-1029] аналізують ефективність логопедичних методів у роботі з дітьми з мовленнєвими порушеннями в інклюзивному середовищі. І.Грицюк та С.Міліщук [2, с. 179-184] розглядають особливості застосування комплексної нейропсихологічної корекції у шкільному середовищі, що є важливим для розуміння механізмів корекційної роботи з дітьми, які мають мовленнєві порушення. Н.Гончар, Т.Цегельник [1, с. 47-50] аналізують розвиток мовлення у дітей в інклюзивних групах, що є значущим для нашої роботи, оскільки корекція дислексії часто відбувається саме в таких умовах. М.Родненко [3, с. 193-195] акцентує увагу на корекції порушень пізнавальної діяльності у дітей з дитячим церебральним паралічем через Монтессорі-терапію. Хоча його дослідження стосується іншої нозологічної групи, воно підкреслює значущість використання альтернативних методів у корекційній роботі, що може бути релевантним для нашої теми. О.Станіченко, В.Поліщук, Т.Цегельник [4, с. 36-41] акцентують увагу на цифровій компетентності логопеда, що є актуальним у контексті використання цифрових технологій у нейропсихологічній корекції. Y.Sylenko [7, с. 68-76] наголошує на урахуванні принципів індивідуалізації навчання та важливості адаптації методів навчання до потреб кожного здобувача освіти, що можуть бути корисними для розробки індивідуальних підходів у корекційній роботі з дітьми з порушеннями мовлення в умовах інклюзивної освіти.

Нейропсихологічні дослідження підтверджують, що когнітивні процеси, зокрема мовлення, є тісно взаємопов'язаними та залежать від функціонального стану різних відділів мозку. У контексті інклюзивної освіти це означає, що корекція мовленнєвих порушень потребує комплексного підходу, спрямованого на розвиток не лише мовленнєвих навичок, а й загальної нейропсихологічної підтримки. Якщо у дитини спостерігається дефіцитарність певних когнітивних або нейропсихологічних функцій, корекційна робота має враховувати ці особливості, поєднуючи логопедичні методи з нейропсихологічними техніками. Такий інтегрований підхід дозволяє ефективніше подолати мовленнєві порушення, що є особливо важливим в умовах інклюзивного навчального середовища.

Виклад основного матеріалу. Термін «нейропсихологічна корекція мовленнєвих порушень» в умовах інклюзивної освіти охоплює як вузький, так і широкий підходи до корекційної роботи. У вузькому значенні це методологічна концепція, що використовується для цілеспрямованого покращення мовленнєвих навичок, тоді як у широкому сенсі вона передбачає виявлення та усунення нейропсихологічних дисфункцій, які впливають на мовленнєвий розвиток. Важливим принципом такої корекції є системність, що забезпечує комплексний вплив на когнітивні процеси, взаємопов'язані з мовленням. Програма нейропсихологічної корекції орієнтована не лише на виправлення мовленнєвих порушень, а й на розвиток суміжних функцій, сприяючи гармонійному особистісному становленню дитини в умовах інклюзивного навчального середовища.

Основним методом нейропсихологічної корекції мовленнєвих порушень в умовах інклюзивної освіти є «метод заміщуючого онтогенезу» Г. Семеновича.

Його суть полягає в оцінці рівня актуального розвитку дитини та визначенні відповідності цього рівня до стану формування мозкових структур, які забезпечують мовленнєву діяльність. Цей метод базується на принципі поетапного дозрівання нервової системи та враховує нейропсихологічні особливості дитини, такі як функціональна асиметрія мозку, рівень розвитку когнітивних процесів і компенсаторні можливості організму [2, с. 179-184]. У процесі корекції використовуються спеціальні вправи та техніки, спрямовані на стимуляцію незрілих або пошкоджених мозкових зон, що дозволяє активізувати мовленнєві механізми через розвиток суміжних функцій. Комплексний підхід до застосування цього методу сприяє не лише усуненню мовленнєвих порушень, а й загальному когнітивному та емоційно-особистісному розвитку дитини в умовах інклюзивного освітнього середовища.

Високу ефективність у корекції мовленнєвих порушень в умовах інклюзивної освіти демонструє використання Монтессорі-матеріалів. Дидактичні ігри, вправи та завдання, розроблені за методикою М.Монтессорі, сприяють комплексному розвитку когнітивних процесів, що безпосередньо впливають на формування мовлення. Вони дозволяють спеціальному педагогу оцінити індивідуальний рівень психічних та пізнавальних функцій дитини, виявити її сильні та слабкі сторони, а також визначити перспективні напрямки розвитку. Методика базується на принципі взаємозв'язку між сенсорним, моторним і мовленнєвим розвитком, що робить її ефективним інструментом для стимуляції мовлення через активізацію пізнавальної діяльності. Застосування цієї терапії сприяє не лише корекції мовленнєвих порушень, а й гармонійному особистісному розвитку дитини в інклюзивному освітньому середовищі [3, с. 193-195]. «За допомогою нейрофідбеку діти навчаються кращому контролю над рухами мовленнєвих органів, що позитивно впливає на корекцію мовлення. Дослідження на основі застосування нейропластичності виявило, що використання спеціальних тренувальних програм, які стимулюють мозкову діяльність, значно знижує рівень порушень у дітей з алалією та дизартрією» [5, с. 1018], так зазначають Ю.Шевченко, В.Кондратенко, С.Дубяга, Г.Свириденко, В.Гузь.

Окрім цього, сучасні методи нейропсихологічної корекції відіграють ключову роль у подоланні мовленнєвих порушень у дітей в умовах інклюзивної освіти. Одним із перспективних підходів є використання програмних комплексів, які сприяють розвитку когнітивних процесів, необхідних для формування мовлення. Дослідження ефективності застосування програмного комплексу FastForWord у роботі з дітьми старшого дошкільного віку, які мають схильність до дислексії, демонструє позитивні результати. Ця методика дозволяє коригувати роботу мовленнєвого центру, покращуючи фонологічну обробку, слухове сприйняття та інші когнітивні функції, що безпосередньо впливають на оволодіння навичками читання. Включення таких інноваційних технологій у процес нейропсихологічної корекції відкриває нові можливості для підтримки мовленнєвого розвитку дітей з особливими освітніми потребами та сприяє подальшому розвитку нейропсихології особистості й корекційної педагогіки [6, с. 146-154].

Висновок. Отже, інтегрований підхід, що поєднує логопедичні та нейропсихологічні методи, сприяє більш комплексному розвитку, покращує функціонування мозкових структур, які забезпечують мовленнєву діяльність, та підвищує ефективність корекції. Окрім традиційних методів, перспективними є застосування сучасних технологій, таких як нейрофідбек, методика Монтессорі та програмні комплекси, що стимулюють розвиток когнітивних функцій, які відкривають нові можливості для покращення мовленнєвого розвитку дітей і створення більш адаптованого освітнього середовища.

Перспективами подальших розвідок є проведення поглибленого дослідження ефективності таких підходів, що допоможе виявити більш точні методи корекції, що враховують індивідуальні нейропсихологічні особливості кожної дитини.

Список використаних джерел:

- [1] Гончар, Н.П., Цегельник, Т.М. РОЗВИТОК МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ІНКЛЮЗИВНИХ ГРУПАХ ЗДО. *Інноваційна педагогіка*. Вип.63. Т.2. 2023. С.47-50. URL: <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2023/63.2.9> (дата звернення: 25.03.2025).
- [2] Грицюк, І. М., Міліщук, С. О. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОМПЛЕКСНОЇ НЕЙРОПСИХОЛОГІЧНОЇ КОРЕКЦІЇ У ШКІЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ. *Академічні студії*. Серія «Педагогіка», 2(3). 2021. С. 179-184. URL: <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2021.3.2.27> (дата звернення: 25.03.2025).
- [3] Родненюк, М. Є. НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ МЕТОДИКИ НЕЙРОПСИХОЛОГІЧНОЇ КОРЕКЦІЇ ПОРУШЕНЬ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ З ДИТЯЧИМ ЦЕРЕБРАЛЬНИМ ПАРАЛІЧЕМ ЗАСОБАМИ МОНТЕССОРИ-ТЕРАПІЇ. *Науковий часопис. Корекційна педагогіка*, 2014. С.193-195. URL: <http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/7642/1/Rodnenok.pdf> (дата звернення: 25.03.2025).
- [4] Станіченко, О., Поліщук, В., Цегельник, Т. ЦИФРОВА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЛОГОПЕДА У ВИМІРІ СУЧАСНОГО ДИСКУРСУ НУШ. *Молодь і ринок*, № 11 (231), 2024. С. 36-41. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2024.316384> (дата звернення: 25.03.2025).
- [5] Шевченко, Ю.М., Кондратенко, В.О., Дубяга, С.М., Свириденко, Г.В., Гузь, В.В. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛОГОПЕДИЧНИХ МЕТОДІВ У РОБОТІ З ДІТЬМИ З ПОРУШЕННЯМ МОВЛЕННЯ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ. *Актуальні питання у сучасній науці*, 2025, 2 (32). С. 1014-1029. URL: <https://eprints.mdpu.org.ua/id/eprint/14036> (дата звернення: 25.03.2025).
- [6] Morozova-Larina, O., Taruntseva, A. НЕЙРОПСИХОЛОГІЧНА КОРЕКЦІЯ ДИСЛЕКСІЇ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗА ДОПОМОГОЮ ПРОГРАМИ FASTFORWORD. *Психологічний часопис*, 7(9), 2021. С. 146-154. URL: <https://doi.org/10.31108/1.2021.7.9.12> (дата звернення: 25.03.2025).
- [7] Sylenko, Y. INDIVIDUALIZATION OF INDEPENDENT WORK IN THE PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE TEACHERS: AN EXPERIMENTAL STUDY. *Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series "Pedagogy and Psychology"*, 10(1), 2024. P.p. 68-76. URL: <https://doi.org/10.52534/msu-pp1.2024.68> (дата звернення: 25.03.2025).

NEUROPSYCHOLOGICAL CORRECTION OF SPEECH DISORDERS IN INCLUSIVE EDUCATION

Tetiana Tsehelnyk

Doctor of Philosophy,

Associate Professor of the Department of Special and Inclusive Education

Volodymyr Hnatyuk Ternopil National Pedagogical University, Ukraine

Oksana Stanichenko

Doctor of Philosophy,

Senior Lecturer at the Department of Pedagogy, Psychology, and Preschool Education

Regional College "Kremenchuk Humanitarian and Technological Academy

named after A.S. Makarenko" Poltava Regional Council, Ukraine

Summary. *The article examines modern approaches to neuropsychological correction of speech disorders in the context of inclusive education. The importance of integrating speech therapy methods with neuropsychological techniques for the comprehensive development of children with speech disorders is highlighted. Particular attention is given to methods such as the compensatory ontogenesis method, the use of Montessori materials, neurofeedback, and software complexes that stimulate cognitive processes and speech activity. The article outlines the prospects for using innovative technologies to support the development of children with special educational needs. The work emphasizes the importance of adapting corrective methodologies to the individual needs of students, which contributes to the creation of an effective educational environment.*

Keywords: *neuropsychological correction, speech disorders, inclusive education, speech therapy methods, neuropsychological techniques, innovative technologies, special education.*

The scientific periodical

GRAIL OF SCIENCE

№ 51 (April 2025)

with the proceedings of the IX Correspondence International Scientific and Practical Conference «Scientific researches and methods of their carrying out: world experience and domestic realities» held on April 18th, 2025 by NGO European Scientific Platform (Vinnytsia, Ukraine) and LLC International Centre Corporative Management (Vienna, Austria).

Journal's frequency: monthly

All materials are reviewed. The editorial office did not always agree with the position of authors. Authors are responsible for the accuracy of the material.

Contacts of the editorial offices:

1. 21037, Ukraine, Vinnytsia, Zodchykh str. 18, office 81; NGO «European Scientific Platform» *[Owner of the journal]*
Tel.: +38 098 1948380; +38 098 1526044
E-mail: info@ukrlogos.in.ua
Certificate of the subject of the publishing business: ДК № 7172 of 21.10.2020.

2. 24004, Ukraine, Mohyliv-Podilskyi, Nezalezhnosti avenue 301, office 117; SI «Institution of Scientific and Technical Integration and Cooperation» *[Owner of the journal]*

3. 1110, Österreich, Wien, Simmeringer Hauptstraße 24; LLC «International Centre Corporative Management»
E-mail: rachael.a@iccm.org

Signed for publication 18.04.2025.
Format 70×100/16. Offset paper.
Arial & Open Sans typefaces.
Digital printing. Circulation of 100 copies.
Conventionally printed sheets 81,25.

Order № 25/004.

Printed from the finished original layout.

Publisher [printed copies]:
LLC «UKRLOGOS Group».
21037, Ukraine, Vinnytsia, Zodchykh str. 18, office 81.
Certificate of the subject of the publishing business: ДК № 7860 of 22.06.2023.

Наукове періодичне видання

ГРААЛЬ НАУКИ

№ 51 (квітень, 2025)

за матеріалами IX Міжнародної науково-практичної конференції «Scientific researches and methods of their carrying out: world experience and domestic realities», що проводилася 18 квітня 2025 року ГО «Європейська наукова платформа» (Вінниця, Україна) та ТОВ «International Centre Corporative Management» (Відень, Австрія).

Щомісячне видання

*Всі матеріали пройшли рецензування.
Редакція не завжди поділяє позицію авторів. За точність викладеного матеріалу відповідальність несуть автори.*

Контактна інформація редакції:

1. 21037, Україна, м. Вінниця, вул. Зодчих, 18/81; ГО «Європейська наукова платформа» *[власник журналу]*
Тел.: +38 098 1948380; +38 098 1526044
E-mail: info@ukrlogos.in.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК № 7172 від 21.10.2020.

2. 24004 Україна, м. Могилів-Подільський, пр-т. Незалежності, 301/117; НУ «Інститут науково-технічної інтеграції та співпраці» *[власник журналу]*

3. 1110, Österreich, Wien, Simmeringer Hauptstraße 24; LLC «International Centre Corporative Management»
E-mail: rachael.a@iccm.org

Підписано до друку 18.04.2025.
Формат 70×100/16. Папір офсетний.
Гарнітура Arial & Open Sans.
Цифровий друк. Тираж: 100 примірників.
Умовно-друк. арк. 81,25.

Замовлення № 25/004.

Віддруковано з готового оригінал-макету.

Виготовлювач [друкованої продукції]:
ТОВ «УКРЛОГОС Груп»
21037, Україна, м. Вінниця, вул. Зодчих, 18, офіс 81.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 7860 від 22.06.2023.